

Diarienummer: OAN.2015.109

Datum: 2015-10-08

Handläggare Jörgen Östman och Magnus Billborg

E-post: jorgen.ostman@ale.se och magnus.billborg@ale.se

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Svar på granskningsrapport arbetsmarknadsenhet och försörjningsstöd

Nämnden har tagit del av revisionsrapporten och tar till sig dess slutsatser. Nämnden kan konstatera att arbetsmarknadsenheten och försörjningsstödsenheten i alla dess väsentliga delar bedriver ett relevant och ändamålsenligt arbete med arbetslöshet och försörjningsstöd. Det pågår ett arbete med att utveckla samverkan för vuxna arbetslösa med ambitionen att nå lika högt ställda mål som gäller för arbetslösa ungdomar. Det arbete som arbetsmarknadsenheten och försörjningsstödsenheten bedriver inom ramen för nämndens kvalitetsledningssystem, kommer successivt att leda till ett säkerställande av uppföljning av ärendegång mellan enheterna. Framförallt kommer arbetet att leda till att effekter av nämndens insatser för arbetslösa och försörjningsstödstagare tydligare kan säkerställas och bidra till utveckling och ökad måluppfyllelse. I arbetet med nämndplan för 2016 kommer nämndens mål för vuxna arbetslösa och försörjningsstödstagare att klargöras.

Förvaltningens beslutsförslag till Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden godkänner yttrandet som sitt eget och överlämnar det till kommunrevisionen.

Iréne Blomqvist
Verksamhetschef IFO

Jörgen Östman
Enhetschef AME

Magnus Billborg
Enhetschef Försörjningsstöd

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, 2015-10-08.
- Granskningsrapport arbetsmarknadsenhet och försörjningsstöd

Ärendet expedieras efter beslut till:

För vidare hantering

Kommunrevisionen

För kännedom

Enhetschef AME

Enhetschef Försörjningsstöd

Verksamhetschef IFO

Kommunstyrelsen

Bakgrund

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer granskat arbetsmarknadsenheten (AME) och försörjningsstödsenheten. Syftet har varit att belysa och bedöma nämndens och förvaltningens arbete med arbetsmarknadsarbetet och försörjningsstöd.

Revisionen omfattar mål, riktlinjer, roller, ansvar, samverkan internt och externt samt förebyggande arbetsmarknadsinriktat arbete.

Resultat

Revisionen visar sammantaget på att arbetsmarknadsenheten och försörjningsstödsenheten bedriver ett relevant och ändamålsenligt arbete med arbetslöshet och försörjningsstöd. Organisation är ändamålsenlig, uppdrag som avser ungdomsarbetslöshet är tydligt, ärendegång mellan försörjningsstöd och arbetsmarknad är klargörande, att AME och försörjningsstödsenheten aktivt verkar för att motverka arbetslöshet och nytt tillflöde till försörjningsstödsenheten.

Det finns dock några utvecklingsområden som revisionen pekar på för en ytterligare ökad effektivitet och måluppfyllelse.

- Föreligger behov av en uttalad politisk viljeinriktning för arbetslösa vuxna och för försörjningsstöd och att en målsättning fastställs för kommande verksamhetsår på motsvarande sätt som för arbetslösa ungdomar.
- För arbetslösa vuxna personer finns behov av ett mer utvecklat och strukturerat samarbete mellan arbetsmarknadsenheten, försörjningsstödsenheten och arbetsförmedlingen.
- Rutin för ärendegång mellan försörjningsstöd och arbetsmarknadsenhet är klargörande men det föreligger behov av systematisk uppföljning att den efterlevs.

Pågående verksamhet för arbetslösa, arbetslösa försörjningsstödstagare

Försörjningsstödsenheten och arbetsmarknadsenheten har i sitt grunduppdrag att stödja kommuninvånare som uppbär försörjningsstöd att uppnå egen försörjning. Detta regleras framförallt i socialtjänstlagen men även genom uppdrag från nämnden till verksamheten. Den enskilde ska dels genom biståndet i enlighet med socialtjänstlagen tillförsäkras en skälig levnadsnivå men framförallt ska biståndet utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv. I 4 Kap. 4 § uttalas följande; *Socialnämnden får begära att den som får försörjningsstöd under viss tid ska delta i av nämnden anvisad praktik eller kompetenshöjande verksamhet om den enskilde inte har kunnat erbjudas någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd.* "Den praktik eller kompetenshöjande verksamhet som avses i första stycket ska syfta till att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Verksamheten ska stärka den enskildes möjligheter att komma in på arbetsmarknaden eller, där så är lämpligt, på en fortsatt utbildning. Den ska utformas med skälig hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar." "Socialnämnden ska samråda med arbetsförmedlingen innan beslut fattas enligt första stycket."

Denna utgångspunkt gäller oberoende om biståndsbehovet avser ungdom eller vuxen och vilken arbetslöshetsproblematik som avses. Detta innebär att försörjningsstödsenheten och arbetsmarknadsenheten har behov av att kontinuerligt utveckla samverkan och målsättningar beroende på hur behovet ser ut hos aktuella försörjningsstödstagare samt i relation till arbetsförmedlingen som har huvudansvaret för arbetsmarknadsåtgärder. Utgångspunkten i detta sammanhang är att kommunens insatser ska komplettera arbetsförmedlingens ansvar och åtgärdsutbud så att det inte uppstår situationer där kommunen övertar statens ansvar för försörjning och åtgärder. Med syfte att undvika dessa situationer och samtidigt nyttja resurser

effektivt samverkar försörjningsstödsenheten och arbetsmarknadsenheten kontinuerligt med arbetsförmedlingen i gemensamma men även skilda forum.

Arbetslösa ungdomar

Försörjningsstödsenheten och arbetsmarknadsenheten har under många år gemensamt med arbetsförmedlingen byggt upp en strukturerad samverkansmodell avseende arbetslösa ungdomar 18 - 24 år som syftar till att så tidigt som möjligt kunna ge rätt insats, i rätt tid, av rätt aktör. Detta arbete har uppmärksammats under 2015 av socialstyrelsen och arbetsförmedlingen centralt och Ale kommun utgör idag ett nationellt exempel på god samverkan mellan kommun och arbetsförmedling. En av framgångsfaktorerna har varit en gemensam prioritering och tidig samordning av verksamheterna som i hög utsträckning berörs. Samordningen har bland annat resulterat i att respektive verksamhet har inrättat särskilda ungdomshandläggare som har möjliggjort och förenklat samverkan i vardagen samt förkortat beslutsvägar. Arbetslösheten bland ungdomar i kommunen minskar successivt och så även andelen försörjningsstödsberättigade ungdomar. Utvecklingen är sammantaget positiv och målsättningarna om en halvering av ungdomsarbetslösheten är både tydlig och ledande för ingående parter.

Arbetslösa vuxna

För vuxna arbetslösa över 24 år så är förutsättningarna för samverkan mer komplexa. Vuxna arbetslösa som samtidigt uppbär försörjningsstöd är en mer differentierad grupp och antalet handläggare hos respektive part är betydligt fler. Arbetsmarknadsenheten och försörjningsstödsenheten har under 2015 arbetat med att utveckla processen från ansökan om försörjningsstöd till insats från arbetsmarknadsenheten. Arbetet som är pågående bedrivs utifrån samma förutsättningar som på ungdomssidan att insatserna ska komplettera arbetsförmedlingens huvudsakliga ansvar för arbetsmarknadsåtgärder. Detta innebär att försörjningsstödsenheten och arbetsmarknadsenheten i varje enskilt fall prövar arbetsförmedlingens åtgärdsutbud och försörjningsförutsättningar innan det föreligger skäl att initiera arbetsmarknadsenheten insatsarsenal. En långsiktig målsättning är att eftersträva en liknande samverkansstruktur motsvarande arbetslösa ungdomar. Utgångsläget är mycket gynnsamt då det finns en etablerad samverkan med etablerade forum och mycket goda gemensamma erfarenheter från bland annat vår ungdomssamverkan.

Kvalitetsledningssystem/effekt av insats

Arbetsmarknadsenhetens och försörjningsstödsenhetens utvecklingsarbete bedrivs inom ramen för nämndens kvalitetsledningssystem. Det pågående arbetet, som i rapporten beskrivs som en dokumenterad rutin/ärendegång mellan de båda enheterna, är fortfarande under utveckling. Detta innebär att processer från ansökan om försörjningsstöd till insatsens genomförande måste beskrivas på ett sådant sätt att det blir möjligt att följa upp resultat/effekt av insats. Det är dessutom en förutsättning för effektiv matchning av behov till rätt insats. Arbetet innebär att enheterna i samverkan ingående beskriver ansökningsprocessen, utredningsprocessen och insatsarsenal. Exempelvis så pågår ett arbete på försörjningsstöd att implementera bedömningsstöd som är erfarenhetsbaserade och ska bidra till en ökad kvalitet i bedömningsprocessen. På arbetsmarknadsenheten sker en ingående beskrivning av insatser avseende innehåll och förväntat resultat samt metodutveckling. Målsättningen är att innan årsskiftet ha en dokumenterad rutin som beskriver målgrupper, samverkan, utredningsprocess, insatsarsenal hur uppföljning av processerna ske samt dess resultat.

Ekonomisk bedömning/konsekvens

Den åtgärder som beskrivs ligger inom budgeterad medel.

Sektorns bedömning

Arbetsmarknadsenheten och försörjningsstödsenheten bedriver en ändamålsenlig verksamhet i förhållande till lagstiftning, uppdrag och nuvarande målsättningar. Det pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete både avseende arbetslösa ungdomar som arbetslösa vuxna. Ambitionen och målsättningen är att få till stånd en lika framgångsrik samverkan kring vuxna arbetslösa som kring ungdomar. Det arbete som arbetsmarknadsenheten och försörjningsstödsenheten bedriver inom ramen för nämndens kvalitetsledningssystem, kommer successivt att leda till ett säkerställande av uppföljning av ärendegång mellan enheterna. Framförallt kommer arbetet att leda till att effekter av nämndens insatser för arbetslösa och försörjningsstödstagare tydligare kan säkerställas och bidra till utveckling och ökad måluppfyllelse. Ett tydliggörande av målsättningar avseende vuxna arbetslösa och arbetslösa försörjningsstödstagare kan ytterligare bidra till en ökad samsyn kring uppdrag och prioritet.